

UZASADNIENIE

W dniu 12 stycznia 2021 r. weszła w życie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 435 z 23.12.2020, str. 1), zwana dalej: „dyrektywą (UE) 2020/2184”. Państwa członkowskie Unii Europejskiej są zobowiązane do dokonania transpozycji tej dyrektywy w ciągu 2 lat od dnia jej wejścia w życie, to jest do dnia 12 stycznia 2023 r.

Dyrektywa (UE) 2020/2184 stanowi wersję przekształconą dyrektywy Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. WE L 330 z 05.12.1998, str. 32 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 90, z późn. zm.), zwanej dalej: „dyrektywą 98/83/WE”.

W wyniku rewizji dyrektywy 98/83/WE wprowadzone zostały następujące zmiany przepisów i nowe regulacje:

- 1) rozszerzenie wymagań dotyczących parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz modyfikacja zasad prowadzenia monitoringu jakości wody i kontroli przestrzegania wymagań jakościowych, a także tworzenia i aktualizacji zbiorów danych raportowych w zakresie jakości wody na potrzeby Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób;
- 2) zobowiązanie państw członkowskich do wykonania oceny strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wielkości wycieków wody), przekazania KE wyników tej oceny oraz opracowania planów działania w celu ograniczenia strat wody;
- 3) ustanowienie obowiązku podejścia do bezpieczeństwa wody opartego na ryzyku, obejmującego cały łańcuch dostaw wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na które składają się: ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem w obszarze zasilania dla punktów poboru wody, ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem w systemie zaopatrzenia w wodę oraz ocena ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych; również ustanowienie obowiązku tworzenia i aktualizacji zbiorów danych raportowych w zakresie oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem na potrzeby Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób;

- 4) ustanowienie wymogów w zakresie higieny dotyczących materiałów kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zobowiązanie państw członkowskich do stosowania takich materiałów pod warunkiem ich zatwierdzenia zgodnie z aktami wykonawczymi KE przyjmowanymi na podstawie dyrektywy (UE) 2020/2184, w szczególności z europejską listą pozytywną materiałów określaną na mocy wyżej wymienionych aktów wykonawczych;
- 5) ustanowienie wymogów dotyczących chemikaliów do uzdatniania wody i materiałów filtracyjnych kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- 6) modyfikacja zasad udzielania zgód na odstępstwa od spełniania wymagań jakościowych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w szczególności zmniejszenie dozwolonej liczby kolejno następujących po sobie odstępstw do dwóch (obecnie, na mocy dyrektywy 98/83/WE dopuszczalne są trzy odstępstwa);
- 7) nałożenie na państwa członkowskie obowiązku stosowania środków niezbędnych w celu poprawy dostępu ludności do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w szczególności w odniesieniu do wrażliwych i zmarginalizowanych grup ludności, oraz tworzenia i aktualizacji zbiorów danych raportowych w tym zakresie na potrzeby Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób;
- 8) szczegółowe określenie obowiązków państw członkowskich w zakresie informowania społeczeństwa o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, cenie wody oraz ilości zużytej wody.

Ponadto w wyniku kontroli „*Gospodarowanie zasobami wodnymi przez przedsiębiorstwa wodociągowe w gminach wiejskich*” NIK dostrzegła potrzebę preredagowania art. 21 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028, z późn. zm.), zwanej dalej „u.z.z.w.i.z.o.ś.”, nakładającego na przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne obowiązek opracowania wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w ich posiadaniu, w świetle różnych interpretacji przepisów tego artykułu.

Projektowana ustawa o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw, zwana dalej „ustawą o zmianie u.z.z.w.i.z.o.ś.”, przewiduje, w ramach transpozycji dyrektywy (UE) 2020/2184:

- 1) określenie obowiązków dostawców wody obejmujących badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie wewnętrznej kontroli jakości wody;

- 2) doprecyzowanie kompetencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz procedur w zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, obejmujących monitoring jakości wody, ocenę przydatności wody do spożycia przez ludzi, oceny obszarowe jakości wody oraz procedowanie wniosków zgód na odstępstwa od spełniania wymagań jakościowych dla wody;
- 3) uregulowanie obowiązków dostawców wody (w szczególności przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych), organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w zakresie wykonania oceny strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wielkości wycieków wody) oraz opracowania planów działania w celu ograniczenia strat wody;
- 4) zobowiązanie dostawców wody do wykonywania ocen ryzyka w obszarach zasilania ujęć wody i systemach zaopatrzenia w wodę oraz podejmowania działań mających na celu zarządzanie tym ryzykiem; określenie kompetencji organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie opiniowania przeprowadzonych ocen ryzyka;
- 5) zobowiązanie właścicieli lub zarządców nieruchomości do wykonywania ocen ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych, uregulowanie procedur nabywania uprawnień do wykonywania tych ocen;
- 6) określenie kompetencji właściwych organów w zakresie wydawania ocen lub zgód dotyczących stosowania materiałów lub wyrobów służących do dystrybucji albo uzdatniania wody; określenie zasad dopuszczania do użytkowania materiałów i wyrobów budowlanych kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, z uwzględnieniem mechanizmu europejskiej listy pozytywnej, oraz materiałów i wyrobów stosowanych do uzdatniania wody;
- 7) ustanowienie procedur i nałożenie obowiązków na organy lub inne jednostki organizacyjne gminy oraz dostawców wody w zakresie identyfikacji osób lub grup ludności pozbawionych dostępu albo posiadających ograniczony dostęp do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, podejmowania działań w celu zapewnienia lub poprawy dostępu tych osób / grup do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- 8) szczegółowe uregulowanie obowiązków dostawców wody w zakresie informowania konsumentów o jakości, cenach i zużyciu wody oraz określenie środków przekazywania tych informacji;
- 9) określenie kompetencji właściwych organów w zakresie opracowywania zbiorów danych i sprawozdań na potrzeby wypełnienia zobowiązań raportowych dotyczących działań, o

których mowa w pkt 2–5 i 7, wobec KE, Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób.

W ramach realizacji wniosków po kontroli NIK „*Gospodarowanie zasobami wodnymi przez przedsiębiorstwa wodociągowe w gminach wiejskich*” przewiduje się zmianę art. 21 u.z.z.w.i.z.o.ś., polegającą na zwolnieniu z obowiązku opracowania wieloletniego planu przedsiębiorstw wodociągowych, które nie tylko nie planują budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych, ale również nie planują ich modernizacji.

Poniżej przedstawiono szczegółowe wyjaśnienie do poszczególnych przepisów przewidzianych w projekcie ustawy:

Art. 1 projektu ustawy

– zmiany przewidziane w u.z.z.w.i.z.o.ś.

Tytuł u.z.z.w.i.z.o.ś.

Wprowadzenie w dyrektywie (UE) 2020/2184 definicji pojęcia dostawcy wody i objęcie jej zakresem regulacji także innych dostawców wody, niż przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne powoduje konieczność rozszerzenia zakresu regulacji u.z.z.w.i.z.o.ś. poza zbiorowe zaopatrzenie w wodę, co wiąże się z koniecznością zmiany tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. w sposób uwzględniający całokształt zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Odnosnik nr 1 do u.z.z.w.i.z.o.ś.

W celu zapewnienia kompletności i jednolitości odniesień do aktów prawnych Unii Europejskiej wdrażanych przez u.z.z.w.i.z.o.ś., oprócz zastąpienia, w odnośniku nr 1 do u.z.z.w.i.z.o.ś., odniesienia do dyrektywy 98/83/WE, która w myśl art. 26 ust. 1 dyrektywy (UE) 2020/2184 utraci moc z dniem 13 stycznia 2023 r., odniesieniem do dyrektywy (UE) 2020/2184, przewiduje się:

- uzupełnienie metryczki promulgacyjnej dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych i dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- dodanie odniesienia do dyrektywy Komisji 2009/90/WE z dnia 31 lipca 2009 r. ustanawiającej, na mocy dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady,

specyfikacje techniczne w zakresie analizy i monitorowania stanu chemicznego wód, której art. 6 został wdrożony przez art. 12 ust. 4 i art. 12a u.z.z.w.i.z.o.ś.

Art. 1 u.z.z.w.i.z.o.ś. – wprowadzenie do wyliczenia

Analogicznie do tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. – zakłada się zmianę brzmienia przepisu w związku z potrzebą stosowania zasad dostarczania wody o odpowiedniej jakości przez wszystkich dostawców wody.

Art. 1 pkt 1 lit. d u.z.z.w.i.z.o.ś.

Dodanie w projekcie ustawy o zmianie u.z.z.w.i.z.o.ś. przepisu dotyczącego konieczności podejmowania działań w celu poprawy powszechnego dostępu ludności do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi ma na celu wprowadzenie do ustawy założeń dyrektywy (UE) 2020/2184 w obszarze poprawy powszechnego dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Art. 1a u.z.z.w.i.z.o.ś.

Zgodnie z art. 3 dyrektywy (UE) 2020/2184, przepisy u.z.z.w.i.z.o.ś. nie mają zastosowania do:

- a) naturalnych wód mineralnych (o których mowa w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2022 r. poz. 2132)),
- b) wód leczniczych (wskazanych w art. ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1072, z późn. zm.) oraz dla których warunki i wymagania sanitarne określają przepisy wydane na podstawie art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1301, z późn. zm.), a także wód termalnych i solanek, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze).

Art. 2 u.z.z.w.i.z.o.ś.

W ustawie o zmianie u.z.z.w.i.z.o.ś. projektuje się, zgodnie z przepisami dyrektywy (UE) 2020/2184, definicje nowych pojęć:

- a) dostawca wody – podmiotem dostarczającym wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi do odbiorców wody nie jest jedynie przedsiębiorstwo wodociągowe, ale każdy dostawca wody (pojęcie szersze); dostawca wody jest jednym z adresatów przepisów u.z.z.w.i.z.o.ś., na którego zostaje nałożonych szereg obowiązków ustawowych i będzie na niego nałożona konieczność respektowania zapisów ustawy.

Dostawca wody to pojęcie szersze niż przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Oprócz przedsiębiorstwa wod-kan będzie nim w szczególności: spółka wodna, gmina realizująca zadania zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi bez wyodrębnienia przedsiębiorstwa wod-kan, wspólnota mieszkaniowa posiadająca własne ujęcie wody. Pojęcie dostawcy wody jest więc kluczowe by osiągnąć cel transpozycji dyrektywy, która precyzyjnie określa przypadki wyłączenia od jej stosowania w art. 3. Przedsiębiorstwo wod-kan jest więc jednym z rodzajów dostawcy wody, w stosunku do którego stosują się przepisy dotyczące formy prawnej, taryf itp., natomiast przepisy dot. jakości wody stosują się do wszystkich dostawców wody (powyżej progu 10m³ dostarczanej wody dziennie lub dostarczaniu wody więcej niż 50 osobom).

- b) obiekty priorytetowe – za obiekt priorytetowy dyrektywa (UE) 2020/2184 uważa wskazane przez państwa członkowskie duże obiekty niemieszkalne, w których duża liczba użytkowników może być narażona na ryzyko związane z wodą, w szczególności duże obiekty użyteczności publicznej; ze względu na użyte w dyrektywie nieostre sformułowanie „duże obiekty”, „duża liczba użytkowników”, w transpozycji dyrektywy konieczne jest doprecyzowanie, które obiekty będą objęte obowiązkami wynikającymi z jej postanowień; projekt ustawy przewiduje upoważnienie dla ministra zdrowia zawarte w projektowanym art. 4k u.z.z.w.i.z.o.ś. do wydania rozporządzenia, w którym określone zostaną rodzaje obiektów budowlanych niemieszkalnych dla których ocena ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym obejmuje badania w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* lub badania stężenia ołowiu, biorąc pod uwagę przeznaczenie obiektów budowlanych oraz ich wpływ na ryzyko związane z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- c) podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184, czyli podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1– Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463, z późn. zm.),
- d) przedsiębiorstwo spożywcze – definicja włączona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184, na podstawie art. 3 pkt 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002,
- e) monitoring operacyjny i monitoring zgodności – dostawca wody będzie zobowiązany do uczestniczenia w wyznaczaniu punktów poboru wody w ramach monitoringu zgodności i

ustalaniu harmonogramu pobierania próbek wody do badań jakości wody; monitoring operacyjny to obowiązek dostawców wody podejmowany w przypadku podejrzenia problemów z jakością wody przeznaczonej do spożycia;

- f) ryzyko – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184 – połączenie prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia niebezpiecznego oraz dotkliwości jego skutków, w przypadku pojawienia się zagrożenia i zdarzenia niebezpiecznego w systemie zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi,
- g) strefa zaopatrzenia – określony geograficznie obszar, na którym woda przeznaczona do spożycia przez ludzi pochodzi z jednego lub większej liczby źródeł i na którym jakość wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi można uznać za w przybliżeniu jednorodną; definicja istotna dla obszaru przepisów odnoszących się do wymagań w zakresie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi,
- h) substancja promieniotwórcza – definicja określa substancję zawierającą jeden lub więcej izotopów promieniotwórczych o takiej aktywności lub stężeniu promieniotwórczym, które nie mogą być pominięte z punktu widzenia ochrony przed promieniowaniem; definicja konieczna do wprowadzenia ze względu na istotę wartości parametrycznej której przekroczenie – zgodnie z regulacjami ustawy, może stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi i której przekroczenie może uzasadniać podejmowanie działań naprawczych służących poprawie jakości wody do poziomu zgodnego z wymogami dotyczącymi ochrony zdrowia ludzi,
- i) substancja wyjściowa – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184; substancja wyjściowa, to określenie substancji, która została dodana w sposób zamierzony w produkcji materiałów organicznych lub mieszanin do materiałów cementowych,
- j) środki kontroli ryzyka – zaproponowana definicja nie wynika wprost z postanowień dyrektywy (UE) 2020/2184, natomiast jest elementem zarządzania ryzykiem w obszarach zasilania, systemach zaopatrzenia oraz wewnętrznych systemach wodociągowych; uregulowanie zarządzania ryzykiem w tych obszarach jest jednym z głównych celów dyrektywy (UE) 2020/2184 i powinno obejmować wszelkie środki prawne, techniczne, finansowe, organizacyjne oraz inne działania, w tym działania korygujące, podejmowane w celu przeciwdziałania lub wyeliminowania zagrożenia lub zredukowania ryzyka z nim związanego do akceptowalnego poziomu;
- k) wartość parametryczna – wartość parametru jakości wody, w tym zawartość substancji promieniotwórczej w wodzie, w przypadku przekroczenia której należy ocenić, czy

przekroczenie to stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi wymagające działania oraz – w razie konieczności – podjąć działania naprawcze służące poprawie jakości wody do poziomu zgodnego z wymogami dotyczącymi ochrony zdrowia ludzi lub akceptowalności wody przez konsumentów; definicja istotna dla obszaru przepisów odnoszących się do wymagań w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

- l) wewnętrzny system wodociągowy – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184; wewnętrzny system wodociągowy to system obejmujący przewody wodociągowe wraz z uzbrojeniem i urządzeniami zainstalowane między kranami używanymi zwykle do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a siecią wodociągową, na który składa się wewnętrzna instalacja wodociągowa oraz przyłącze wodociągowe, pod warunkiem, że podlega ono odpowiedzialności odbiorcy usług w zakresie, o którym mowa w art. 5 ust. 2 u.z.z.w.i.z.o.ś.; pojęcie istotne w aspekcie wprowadzenia ustawowego obowiązku oceny ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych,
- m) woda przeznaczona do spożycia przez ludzi – woda w stanie pierwotnym lub po uzdatnieniu, przeznaczona do picia, gotowania, przygotowania żywności lub innych celów domowych, niezależnie od jej pochodzenia i od tego, czy jest dostarczana z sieci dystrybucyjnej, cystern, w tym również przewoźnych zbiorników, lub rozlewana do butelek lub pojemników, z uwzględnieniem wody źródlanej, oraz woda wykorzystywana przez każde przedsiębiorstwo spożywcze do wytworzenia, przetworzenia, konserwowania lub wprowadzania do obrotu produktów lub substancji przeznaczonych do spożycia przez ludzi; definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184.

Rozszerzona została definicja „wody przeznaczonej do spożycia” w celu transpozycji art. 3 ust. 5 dyrektywy: „Państwa członkowskie mogą wyłączyć podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze ze stosowania niniejszej dyrektywy w odniesieniu do wody wykorzystywanej do określonych celów w przedsiębiorstwie spożywczym, jeżeli właściwe organy krajowe są przekonane, że jakość takiej wody nie może wpływać na bezpieczeństwo środków spożywczych w ich końcowej postaci (...)”. Takie rozwiązanie będzie możliwe do zastosowania dla tych przedsiębiorstw spożywczych, które w procesach produkcyjnych mogą wykorzystywać wodę, która nie ma jakiegokolwiek wpływu na jakość produktów i zdrowie konsumentów.

- n) woda surowa – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184; definicja jest użyteczna w przypadku różnicowania obowiązków dot. wody surowej i wody uzdatnionej;

- o) zagrożenie dla zdrowia – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184; zagrożenie oznacza każdy czynnik biologiczny, chemiczny, fizyczny lub radiologiczny w wodzie lub inny czynnik wpływający na stan jakościowy lub ilościowy wody, który potencjalnie może mieć szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi,
- p) zdarzenie niebezpieczne – definicja przeniesiona bezpośrednio z przepisów dyrektywy (UE) 2020/2184; zdarzenie niebezpieczne to zdarzenie, które wprowadza zagrożenie do systemu zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub nie doprowadza do wyeliminowania tego zagrożenia z tego systemu.

Art. 2a u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponuje się przepisy wprowadzające podział parametrów jakości wody ze względu na stopień zagrożenia dla zdrowia ludzi. Podział taki pozwala zróżnicować terminy przekazywania przez dostawców wody sprawozdań z badań jakości wody oraz informacji o przekroczeniach wartości parametrycznych i działaniach naprawczych organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub samorządu terytorialnego. Jest też istotny z punktu widzenia przeprowadzania ocen ryzyka.

Art. 4a-4d u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponowane przepisy stanowią transpozycję postanowień art. 4 ust. 1–2, art. 6, art. 7 ust. 1 i 2 dyrektywy (UE) 2020/2184. Określają one podstawowe zasady bezpieczeństwa wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, punkty zgodności (punkty w których muszą być przestrzegane wymogi jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi) oraz podejście do bezpieczeństwa wody oparte na ryzyku.

Art. 4e–4o u.z.z.w.i.z.o.ś.

Projektowane przepisy ma na celu ustanowienie obowiązku podejścia do bezpieczeństwa wody opartego na ryzyku, obejmującego cały łańcuch dostaw wody, bazującego na ocenie ryzyka i zarządzanie ryzykiem w obszarze zasilania dla ujęć wody przeznaczonych do spożycia przez ludzi, ocena ryzyka i zarządzanie ryzykiem w systemie zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz ocena ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych. Dostawcy wody zobowiązani są do przeprowadzenia oceny ryzyka i zarządzanie ryzykiem w następujących elementach łańcucha dostaw wody:

- w obszarach zasilania ujęć wody przeznaczonych do spożycia przez ludzi – po raz pierwszy w terminie do 31.12.2026 r., a następnie co 6 lat,
- w systemie zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi – po raz pierwszy w terminie do 30.06.2028 r., a następnie co 6 lat.

Ocenę ryzyka w obszarze zasilania dla ujęć wody przeznaczonych do spożycia przez ludzi będzie wykonywał dostawca wody i będzie przekazywał ją do właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, który będzie zarządzał ryzykiem w obszarze zasilania ujęcia wody we współpracy z dostawcami wody, organami państwowej inspekcji sanitarnej, gminami, inspekcją ochrony środowiska oraz podmiotami odpowiedzialnymi za zanieczyszczenie.

Dostawca wody zapewnia odpowiedni monitoring parametrów lub substancji w obszarze zasilania ujęcia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub w wodzie surowej, które w związku ze spożyciem wody mogłyby stanowić ryzyko dla zdrowia ludzkiego lub doprowadzić do nieakceptowalnego pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Celowo użyte w projektowanym art. 4f ust. 2 u.z.z.w.i.z.o.ś. nieostre sformułowanie o „nieakceptowalnym poziomie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi” wynika z możliwości wykrycia substancji stwarzającej ryzyko, która nie wchodzi w skład parametrów bezpieczeństwa zdrowotnego wody, ustalonego na podstawie przepisu wykonawczych z art. 15p u.z.z.w.i.z.o.ś. Projekt ustawy pozwala na stosowanie zarówno monitoringu, jak również środków kontroli ryzyka, na zasadzie ostrożności.

Dostawca wody, którego obowiązkiem jest prowadzenie monitoringu w obszarze zasilania ujęcia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jak również wody surowej, informuje właściwe organy inspekcji sanitarnej, o zaobserwowanych tendencjach i nietypowych liczbach lub stężeniach monitorowanych parametrów lub substancji. Po analizie dokonanej przez organy państwowej inspekcji sanitarnej, powyższe informacje będą mogły być wykorzystane przy przygotowaniu dokumentów planistycznych koniecznych do opracowania planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, czyli identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych oraz oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i wód podziemnych, o których mowa w art. 317 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo wodne, na podstawie której opracowywane są programy monitoringu wód, o których mowa w art. 317 ust. 1 pkt 7 ustawy – Prawo wodne.

Zarządzanie ryzykiem w obszarach zasilania ujęcia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi obejmuje działania zapobiegające ryzyku lub jego kontroli. Projekt ustawy celowo nie definiuje szczegółowo tych działań, ze względu na różnorodny charakter możliwych do wystąpienia zdarzeń niebezpiecznych. W zależności od charakteru ryzyka, właściwe organy wraz z dostawcą wody i innymi podmiotami będą podejmowały decyzje w sprawie możliwych

do podjęcia działań na podstawie przepisów odrębnych, regulujących dany obszar działalności lub rodzaj zanieczyszczenia.

W celu umożliwienia dostawcy wody dostosowania monitoringu do głównych rodzajów ryzyka i zastosowania środków niezbędnych do zarządzania rodzajami ryzyka zidentyfikowanymi w łańcuchu dostaw począwszy od poboru wody, przez uzdatnianie, magazynowanie i dystrybucję wody, dostawca wody będzie wykonywał co 6 lat ocenę ryzyka i zarządzaniem ryzykiem w systemie zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi („ocena ryzyka w systemie zaopatrzenia”).

Jeżeli w ocenie ryzyka w systemie zaopatrzenia zostanie zidentyfikowane ryzyko pochodzące z obszaru zasilania dla ujęcia wody, projekt zakłada uruchomienie zarządzania ryzykiem dla tego obszaru zasilania ujęcia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wykorzystując współpracę dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej z ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w szczególności z dostawcami wody, gminą, inspekcją ochrony środowiska oraz wojewodą.

Wyniki oceny ryzyka w systemie zaopatrzenia pozwolą na dostosowanie monitoringu operacyjnego do konkretnego systemu zaopatrzenia.

W ramach oceny ryzyka w systemie zaopatrzenia dostawca wody zweryfikuje, czy stosowane w tym systemie materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz substancje do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi spełniają wymogi, o których mowa w rozdziale 3b ustawy z dnia z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Dodatkowo, dzięki ocenie ryzyka w systemie zaopatrzenia organy państwowej inspekcji sanitarnej mogą, w drodze decyzji administracyjnej, pozwolić dostawcy wody na zmniejszenie częstotliwości monitorowania parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach monitoringu zgodności. Rozszerzenie wykazu parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które mają być monitorowane w ramach monitoringu zgodności będzie obowiązkiem dostawców wody, jeżeli wystąpią następujące powody:

- wykaz parametrów lub częstotliwości określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie są wystarczające do zapewnienia, że woda dostarczana konsumentom spełnia wymagania określone w tych przepisach lub

- niezbędne jest przeprowadzenie dodatkowego monitorowania na zasadzie jednostkowych przypadków w odniesieniu do substancji i mikroorganizmów, dla których nie ustalono żadnych wartości parametrycznych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jeżeli istnieje powód do podejrzeń, że mogą one być obecne w ilościach lub liczbie stwarzającej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego lub
- niezbędne jest sprawdzenie, czy istniejące środki kontroli ryzyka dla zdrowia ludzkiego funkcjonują skutecznie oraz czy woda w punkcie zgodności jest zdrowa i czysta lub
- niezbędne jest zwiększenie częstotliwości pobierania próbek wody do badań w związku z wdrożeniem w obszarach zasilania dla punktów poboru, środków dla zabezpieczenia jakości wody w celu zredukowania poziomu uzdatniania.

Stosując ugruntowaną zasadę z art. 61 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.), zgodnie z którą za utrzymanie obiektu budowlanego odpowiada właściciel lub zarządca, projekt ustawy na właściciela lub zarządcę budynku nakłada obowiązek wykonywania co 6 lat oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym, ponieważ ma on wpływ na jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Właściciel lub zarządca budynku dokonuje oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym po raz pierwszy w terminie do 30.06.2028 r.

Ponieważ nałożenie jednostronnego obowiązku monitorowania na wszystkie zabudowania prywatne i publiczne spowodowałoby nadmiernie wysokie koszty, właściwszym rozwiązaniem tego problemu jest ocena ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych, która obejmuje jedynie ogólną analizę potencjalnych ryzyk związanych z wewnętrznym systemem wodociągowym oraz z powiązаныmi produktami i materiałami użytymi w tym systemie, a także ustalenie, czy te potencjalne ryzyka mają wpływ na jakość wody w punktach czerpalnych używanych zwykle do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ogólna analiza ryzyk związanych z wewnętrznym systemem wodociągowym powinna zawierać następujące elementy:

- wywiad wstępny (uzyskanie wstępnych informacji na temat kluczowych czynników mających wpływ na jakość wody w budynku),
- analizę projektu instalacji oraz dostępnych danych o budynku (w tym wiek budynku, kubatura, dokonane modernizacje i remonty),
- audyt w budynku (sprawdzenie i udokumentowanie wszystkich elementów mających wpływ na jakość wody, sfotografowanie, opis),

- zebranie i analiza atestów produktów, które mają kontakt z wodą,
- przygotowanie dokumentacji, w tym: (opisu systemów wodociągowych, oceny ryzyka na podstawie zidentyfikowanych zagrożeń, prawdopodobieństwa wystąpienia oraz grup ryzyka osób które mają kontakt z wodą, opracowanie zaleceń w postaci działań naprawczych).

W odniesieniu do wewnętrznych systemów wodociągowych obiektów priorytetowych pod uwagę brane są również wyniki badań w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella* lub stężenia ołowiu w wodzie znajdującej się w wewnętrznym systemie wodociągowym. Przewiduje się również wyróżnienie w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zdrowia rodzajów obiektów priorytetowych, ze względu na konieczność monitoringu bakterii z rodzaju *Legionella* lub ołowiu w wewnętrznych systemach wodociągowych.

Ocenę ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym będzie mogła przeprowadzać osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe;
- 3) ukończyła:
  - a) studia wyższe zakończone uzyskaniem tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera, inżyniera w zakresie instalacji sanitarnych, inżynierii środowiska, ochrony środowiska, technologii wody lub higieny wody, albo
  - b) studia wyższe inne niż wymienione w lit. a oraz studia podyplomowe, których program uwzględnia zagadnienia związane z uzdatnianiem wody, technologią wody, higieną wody, instalacjami sanitarnymi lub bezpieczeństwem wody;
- 4) posiada:
  - a) minimum trzyletnie doświadczenie w zakresie budowy, montażu, obsługi, eksploatacji, modernizacji lub projektowaniu instalacji sanitarnych lub nadzoru nad jakością, higieną lub bezpieczeństwem wody, albo
  - b) uprawnienia budowlane.

Uzupełniająco do obowiązków nakładanych na dostawców wody oraz właścicieli lub zarządców budynków – prowadzi się działania informacyjno-szkoleniowe mające na celu:

- zachęcanie właścicieli lub zarządców budynków do przeprowadzania oceny ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych;
- poinformowanie konsumentów wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i właścicieli lub zarządców budynków o środkach mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie ryzyka niezgodności ze wymogami jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w związku z wewnętrznym systemem wodociągowym;
- doradzania konsumentom o warunkach konsumpcji i wykorzystania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz dotyczących sposobów postępowania pozwalających uniknąć ponownego wystąpienia ryzyka;
- szkolenie hydraulików i innych osób zajmujących się wewnętrznymi systemami wodociągowymi oraz montażem wyrobów i materiałów budowlanych kontaktujących z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi;

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy oraz organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zapewniają skuteczne i proporcjonalne do ryzyka środki kontroli i zarządzania w celu zapobiegania występowaniu ognisk choroby lub wyeliminowania ewentualnych ognisk w odniesieniu do bakterii z rodzaju *Legionella*.

Właściciele lub zarządcy budynków powinni wymienić elementy zawierające ołów w istniejących wewnętrznych systemach wodociągowych – obowiązek ten jest jednak uzależniony od opłacalności lub technicznej możliwości. Ocena spełnienia tych warunków jest pozostawiona samym właścicielom lub zarządcom budynków, projekt nie zakłada nakładania administracyjnych nakazów wykonania prac polegających na wymianie ołowianych rur.

Art. 4p u.z.z.w.i.z.o.ś.

W odniesieniu do dostawców wody, projektowany akt nakłada na nich m.in. obowiązek zapewnienia należytej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz dostarczania wody w punkcie zgodności zgodnej z wymaganiami określonymi w przepisach wykonawczych. Ponadto, zgodnie z projektowaną regulacją dostawca wody będzie zobowiązany do uczestniczenia w wyznaczaniu punktów poboru wody w ramach monitoringu zgodności i ustalaniu harmonogramu pobierania próbek wody do badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Oprócz powyższego dostawca wody będzie uczestniczył w realizacji monitoringu zgodności i wykonywał badania wody w zakresie wynikającym z przepisów wykonawczych oraz ustalonym na podstawie oceny ryzyka w systemie zaopatrzenia oraz w obszar zasilania ujęć wody, a także wskazywał laboratorium do realizacji badań planowanych w harmonogramie pobierania próbek wody do badań jakości wody w ramach monitoringu

zgodności. Zgodnie z projektowanym przepisem dostawca będzie pokrywał koszty monitoringu zgodności, realizowanego na potrzeby określenia zgodności dostarczanej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W myśl projektowanej regulacji, dostawca będzie zobowiązany do przekazywania właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu sprawozdań z badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonanych w ramach monitoringu zgodności oraz informacji o przekroczeniach wartości parametrycznych z badań jakości wody wykonanych w ramach monitoringu zgodności oraz monitoringu parametrów umieszczonych na liście obserwacyjnej, przyczynach wystąpienia tych przekroczeń oraz o podejmowanych działaniach naprawczych mających na celu dostarczenie odbiorcom usług wody spełniającej wymagania określone w przepisach wykonawczych oraz art. 2a pkt 3 Terminy na realizację ww. obowiązku przekazywania informacji i sprawozdań zostaną określone w przepisach wykonawczych. Ponadto, w przypadku stwierdzenia niezgodności z wartościami parametrycznymi ustalonymi dla monitoringu zgodności obowiązkiem dostawcy będzie prowadzenie działań naprawczych w przypadku ustalenia, że niezgodność nie wynika z wewnętrznego systemu wodociągowego lub jego utrzymania. Kolejnym obowiązkiem dostawcy, zgodnie z projektowaną regulacją, będzie prowadzenie monitoringu operacyjnego. Ponadto, dostawca wody, będzie zobowiązany posiadać udokumentowane bieżące informacje o parametrach jakości wody surowej, w tym także w zakresie substancji i związków umieszczonych na liście obserwacyjnej. Dostawca będzie także podmiotem odpowiedzialnym za dobór skutecznych i bezpiecznych metod i sposobów uzdatniania wody surowej. Zgodnie z projektowanym przepisem dostawca będzie wykonywał badania wody w zakresie wynikającym z oceny ryzyka dla obszaru zasilania, strefie zaopatrzenia (rozszerza wykaz parametrów podlegających monitorowaniu, w ramach monitoringu zgodności oraz zwiększa częstotliwość pobierania próbek wody do badań, określone w przepisach wykonawczych), listy obserwacyjnej i monitoringu operacyjnego. Ponadto, dostawca wody będzie prowadził i dokumentował badania parametrów z listy obserwacyjnej w wodzie przeznaczonej do spożycia, w przypadku wystąpienia w wodzie surowej przekroczeń wartości wytycznych ustalonych dla parametrów z listy obserwacyjnej. Wśród obowiązków dostawcy, w projektowanych przepisach znalazło się także, dokumentowanie i udostępnianie na wniosek właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu wyników prowadzonych monitoringów, badań wody surowej, uzdatnionej. Obowiązkiem dostawcy wody będzie także zapewnienia stosowania materiałów, wyrobów do kontaktu z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi substancji chemicznych i mieszanin oraz materiałów filtracyjnych do uzdatniania wody

spełniających wymagania określone w dodawanym rozdziale 3b ustawy z dnia z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W przypadku wystąpienia niezgodności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wartościami parametrycznymi ustalonymi dla monitoringu zgodności w punkcie, w którym woda wypływa z kranów używanych zwykle do poboru, dostawca wody będzie miał obowiązek przedstawiania państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu dowodów celem wykazania faktu, że woda dostarczana przez niego do budynku przed przyłączem wodociągowym jest zgodna z wartościami parametrycznymi. W sytuacji, gdy z dowodów przedstawionych przez dostawcę wody będzie wynikało, że woda przeznaczona do spożycia przez ludzi jest zgodna przed przyłączem wodociągowym z wartościami parametrycznymi ustalonymi dla monitoringu zgodności, właściciel lub zarządca budynku będzie zobowiązany do przedstawienia niezwłocznie państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu programu naprawczego, którego celem będzie zapewnienie zgodności w punkcie, w którym woda wypływa z kranów używanych zwykle do poboru z wartościami parametrycznymi ustalonymi dla monitoringu zgodności. Natomiast w przypadku gdy z dowodów przedstawionych przez dostawcę wody będzie wynikało, że niezgodność wystąpiła przed przyłączem wodociągowym, program naprawczy będzie przedstawiał dostawca wody.

Art. 4r u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponuje się przepisy określające obowiązki dostawców wody w zakresie informowania konsumentów o jakości, cenach i zużyciu wody oraz sposoby udostępniania informacji.

Celem proponowanych przepisów jest lepsze uświadomienie konsumentom skutków zużycia wody. Aktualne informacje, które mają być udostępniane, powinny obejmować najnowsze wyniki monitorowania wartości parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, dane dotyczące zużytych rocznie ilości wody, przebiegu zużycia oraz porównania ze średnim zużyciem w gospodarstwach domowych, w przypadku gdy dostawca wody ma dostęp do takich informacji, a także ceny za litr wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, co pozwoli im na porównanie tych opłat z cenami wody butelkowanej.

Konsumenci powinni otrzymywać te informacje na swoich fakturach lub za pomocą aplikacji.

W przypadku dostawców wody dostarczających co najmniej 10 000 m³ dziennie lub obsługujących co najmniej 50 000 osób powinny być dostępne dla konsumentów dodatkowe informacje dotyczące wielkości wycieków wody i struktury własnościowej przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

Art. 4s u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponuje się przepisy określające obowiązki organów wykonawczych gminy i dostawców wody w zakresie poprawy powszechnego dostępu ludności do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz obowiązki organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie przekazywania do Komisji Europejskiej informacji o działaniach podejmowanych na rzecz polepszenia dostępu do wody.

Dyrektywa 2020/2184 nakazuje państwom członkowskim zwracać szczególną uwagę na wrażliwe i zmarginalizowane grupy społeczne oraz wprowadzać niezbędne środki, aby poprawić tym grupom dostęp do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Te grupy obejmują uchodźców, społeczności wędrownie, osoby bezdomne i kultury mniejszości. Wybór środków poprawy dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pozostawia się organom gminy we współpracy z dostawcami wody – mogą one polegać na zapewnieniu alternatywnych systemów zaopatrzenia, takich jak urządzenia do uzdatniania wody do użytku indywidualnego, dostarczaniu wody za pomocą cystem, w tym również przewoźnych zbiorników.

Rozdział 2 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Wszystkie zmiany w tym rozdziale są zmianami wynikowymi, które polegają na dostosowaniu przepisów w zakresie zasad bezpieczeństwa zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz w zakresie nadzoru nad jakością wody do dodanych rozdziałów 1a oraz 2a.

Art. 15a-15c u.z.z.w.i.z.o.ś.

Projektowana regulacja nakłada na organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obowiązek prowadzenia nadzoru nad monitoringiem zgodności, który prowadzony jest w punkcie zgodności. Przepis art. 15a ust. 2 i 3 określa katalog zamknięty zadań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowanych w ramach nadzoru nad jakością wody.

We właściwości pozostającej w kompetencji państwowego powiatowego lub graniczny inspektora sanitarnego pozostaje nadzór w zakresie m.in.:

– weryfikacji wywiązywania się dostawcy wody z realizacji badań jakości wody zgodnie z ustalonym harmonogramem w ramach monitoringu zgodności, terminowego przekazywania sprawozdań z badań jakości wody oraz analizy przekazywanych sprawozdań z badań jakości wody w zakresie ewentualnych zagrożeń zdrowotnych;

- weryfikacji wywiązywania się właścicieli lub zarządców budynków z realizacji programu monitoringu badań parametrów istotnych do celów oceny ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych, terminowego przekazywania sprawozdań z badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobranej z wewnętrznego systemu wodociągowego w zakresie ewentualnych zagrożeń zdrowotnych;
- monitorowania i weryfikacji wywiązywania się właściciela lub zarządcy budynku z realizacji działań naprawczych prowadzonych w wyniku stwierdzonych przekroczeń jakości wody;
- realizacji zadań związanych z prowadzeniem postępowań związanych z wystąpieniem dostawcy wody o udzielenie zgody na odstępstwo od wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 15p dla parametrów chemicznych;
- weryfikacji przedkładanych przez dostawców wody wniosków o rozszerzenie lub zmniejszenie wykazu parametrów jakości wody podlegających monitorowaniu zgodności lub zmniejszenie minimalnej częstotliwości pobierania próbek wody do badań jakości wody dla parametrów jakości wody podlegających monitorowaniu zgodności;
- gromadzenia, weryfikacji, analizy i oceny danych o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi uzyskanych w wyniku prowadzonego monitoringu jakości wody, (danych monitoringowych);
- informowania właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o jakości wody;
- prowadzenia wykazu dostawców wody i systemów zaopatrzenia w wodę.

We właściwości pozostającej w kompetencji państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego pozostaje nadzór w zakresie m.in.:

- weryfikacji wykonywania przez dostawcę wody badań jakości wody zgodnie z ustalonym harmonogramem w ramach monitoringu zgodności;
- weryfikacji wywiązywania się właścicieli lub zarządców budynków z realizacji programu monitoringu badań parametrów istotnych do celów oceny ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych (art. 13 ust. 2 lit. b dyrektywy (UE) 2020/2184) oraz terminowego przekazywania sprawozdań z badań jakości wody;
- monitorowania i weryfikacji wywiązywania się właściciela lub zarządcy budynku z realizacji działań naprawczych prowadzonych w wyniku stwierdzonych przekroczeń jakości wody;

- realizacji zadań związanych z prowadzeniem przez organy PIS postępowań związanych z wystąpieniem dostawcy wody o udzielenie zgody na odstąpienie od wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 15p dla parametrów chemicznych;
- weryfikacji przedkładanych przez dostawców wody, za pośrednictwem państwowego powiatowego lub graniczny inspektora sanitarnego, wniosków o zmniejszenie zakresu oraz minimalnej częstotliwości badanych parametrów;
- weryfikacji przedkładanych przez dostawców wody informacji dotyczących przesłanek uzasadniających zmianę monitoringu zgodności (ustalenie dodatkowego parametru, przyjętych wartości parametrycznych i częstotliwości jego badania; zwiększenie częstotliwości monitorowania zgodności parametrów; obszaru, na którym dodatkowy parametr ma podlegać monitorowaniu zgodności);
- gromadzenia, weryfikacji, analizy i oceny danych monitoringowych;
- wydawania zgody na zastosowanie nowej technologii uzdatniania wody.

W celu zapewnienia możliwości realizacji przez organy PIS zadań z zakresu nadzoru, organy PIS prowadzą współpracę z dostawcami wody i właścicielami obiektów korzystających z wody, w tym dot. ustalenia punktów zgodności i uzgodnienia harmonogramów pobierania próbek wody; pobierają próbki wody do badań w punktach zgodności zgodnie z ustalonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej planem działania na dany rok oraz w wyniku skarg i interwencji zgłaszanych przez konsumentów wody jak również w sytuacjach wystąpienia podejrzenia obecności w wodzie substancji lub mikroorganizmów stwarzających potencjalne niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzkiego oraz po zakończeniu prowadzonych przed podmioty działań naprawczych w związku ze stwierdzonymi przekroczeniami wody. Ponadto organy PIS dokonują kontroli stanu sanitarno-higienicznego punktów zgodności i dokonują przeglądów punktów zgodności. Prowadzą również wykaz dostawców wody, obiektów priorytetowych (wyłącznie tych które podlegają monitorowaniu wartości parametrycznej bakterii z rodzaju *Legionella* lub ołowiu), systemów zaopatrzenia, punktów zgodności.

Główny Inspektor Sanitarny w ramach sprawowanego nadzoru, z kolei gromadzi informacje o: wynikach monitorowania zgodności w przypadku przekroczenia wartości parametrycznych wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi; działaniach naprawczych podejmowanych przez dostawców wody lub właścicieli lub zarządców budynków; zdarzeniach związanych z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, które spowodowały potencjalne ryzyko dla zdrowia

ludzkiego – bez względu na to, czy miała miejsce niezgodność z wartościami parametrycznymi – trwające dłużej niż 10 kolejnych dni i dotyczące co najmniej 1 000 osób, w tym również informacje o przyczynach tych zdarzeń i działaniach naprawczych podejmowanych przez dostawców wody lub właściciel lub zarządca budynku.

Informacje te są gromadzone w celu zapewnienia Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiemu Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób przez Główny Inspektorat Sanitarny dostępu do danych zgodnie z wymaganiem art. 18 ust. 2 dyrektywy 2020/2184.

Należy podkreślić, że część przepisów już funkcjonuje w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), jednakże z uwagi na ich istotność i kwestie, które regulują przeniesiono je do projektu ustawy.

Art. 15d u.z.z.w.i.z.o.ś.

Projektowane przepisy zostały co do zasady przeniesione z § 21 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294) z uwagi na to, że zawiera on normy, które dotyczą praw i obowiązków podmiotów i jako takie, powinny znaleźć się w przepisach rangi ustawowej.

Ponadto, przepisy omawianego artykułu dostosowano do nowej siatki pojęciowej ustawy.

Modyfikacje w stosunku do dotychczasowego przepisu rozporządzenia polegają również na skorygowaniu odesłań do wartości parametrycznych dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które nadal będą określone w przepisach wydawanych na podstawie art. 15p u.z.z.w.i.z.o.ś.

Co do zasady omawiany artykuł utrzymuje dotychczasowe obowiązki właściwych państwowych inspektorów sanitarnych w zakresie stwierdzenia:

- przydatność wody do spożycia na warunkach udzielonego odstępstwa,
- warunkowej przydatności wody do spożycia,
- braku przydatności wody do spożycia.

Warunkową przydatność wody do spożycia właściwy państwowy inspektor sanitarny może stwierdzić w przypadku stwierdzenia przekroczenia w badanej próbce wody wartości parametrycznych poszczególnych parametrów jakości wody wskazanych w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 15p ustawy.

Brak przydatności do spożycia stwierdza się, jak dotychczas, w przypadku przekroczenia parametrów mikrobiologicznych oraz w sytuacji, gdy woda jest niezdatna do użycia, a jej jakość zagraża zdrowiu konsumentów - z jednoczesnym wskazaniem, po przeprowadzeniu oceny bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, czy woda może być wykorzystywana do innych celów niż do spożycia przez ludzi.

W powyższych przypadkach właściwy państwowy inspektor sanitarny będzie nakazywał podjęcie działań naprawczych przez dostawców wody oraz opiniował termin realizacji tych działań naprawczych. O ich zakończeniu informowany będzie niezwłocznie właściwy wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Wprowadza się także ustawowe domniemanie, że dostarczana woda ma odpowiednią jakość, jeżeli nie stwierdzono:

- braku przydatności wody do spożycia,
- warunkowej przydatności wody do spożycia.

Tym samym zbędne będzie stwierdzanie przez państwowego inspektora sanitarnego przydatności wody do spożycia, z wyjątkiem sytuacji, w której dostawca wody lub właściciel lub zarządca budynku zakończył działania naprawcze.

Art. 15e u.z.z.w.i.z.o.ś.

Projektowana regulacja nakłada na organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obowiązek przeprowadzania ocen obszarowych jakości wody. W projekcie ustawy określono również zakres informacji, które należy uwzględnić w tej ocenie, jak i częstotliwości jej realizacji – raz na rok. Wskazano, że ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dotyczy czterech obszarów tj. strefy zaopatrzenia, gminy, powiatu, województwa. W oparciu o dokonany podział obszarowy wskazano organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, które dokonują tej oceny:

- dla strefy zaopatrzenia, obszaru gminy i powiatu – właściwy państwowy powiatowy lub graniczny inspektor sanitarny,
- dla obszaru województwa – właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny.

Oceny dla strefy zaopatrzenia, obszaru gminy i powiatu przekazywane są do wiadomości właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz starosty w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy, a oceny dla obszaru województwa do wiadomości właściwego marszałka województwa oraz wojewody.

Art. 15f u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przedmiotowe przepisy regulują kwestie informowania konsumentów o jakości wody przez komunikaty opracowywane przez organy inspekcji sanitarnej i rozpowszechniane przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast w przypadkach, gdy:

- dostawca wody wystąpi do organów państwowej inspekcji sanitarnej z wnioskiem na udzielenie zgody na odstępstwo, w przypadku gdy woda nie spełnia wymagań dotyczących jakości i nie jest możliwe przywrócenie odpowiedniej jakości wody w terminie 30 dni, bądź kiedy w sytuacji braku efektywności przeprowadzonych działań naprawczych dostawca wody wystąpi o udzielenie drugiej zgody na odstępstwo które nie może trwać dłużej niż kolejne trzy lata,
- stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia, wraz z informacją o zaleceniach i ewentualnych ograniczeniach jej wykorzystania,
- stwierdzono brak przydatności wody do spożycia, z jednoczesnym wskazaniem możliwości jej wykorzystania do innych celów niż do spożycia.

Przepisy doprecyzowują, iż komunikaty określone w ust. 1 powinny zawierać :

- dane o przekroczeniach wartości parametrycznych oraz związanych z nimi zagrożeniach zdrowotnych,
- informacje o możliwości poprawy jakości wody,
- zalecenia mające na celu minimalizację zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Dostawcy wody informują konsumentów o podejmowanych oraz planowanych działaniach naprawczych mających na celu zapewnieni odpowiedniej jakości dostarczanej wody oraz wskazanie terminu ich zakończenia. Inne informacje o jakości wody, niż wskazane w ust. 1 konsumenci mogą uzyskać w drodze dostępy do informacji publicznej albo z informacji umieszczonych na stronach internetowych urzędów gminy bądź dostawców wody.

Art. 15g ust. 1, 2 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przedmiotowy przepis doprecyzowuje kwestie przedstawiania przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast w porozumieniu z odpowiednimi organami państwowej inspekcji sanitarnej informacji:

- o obszarze gminy na który jest dostarczana woda podlegająca badaniom jakości wody,
- o obszarze gminy na którym woda nie została objęta obowiązkiem wykonywania badań jakości wody,

- o zagrożeniach wynikających z braku wykonywania badań jakości wody,
- wskazujących czynności, które mogą zostać podjęte w przypadku zanieczyszczenia wody.

Wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast niezwłocznie przekazują zalecenia konsumentom oraz możliwości awaryjnego zaopatrzenia w wodę w przypadku pojawienia się zagrożenia dla zdrowia wskutek nieodpowiedniej jakości wody.

Art. 15g ust. 3, 4, 5, 6 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Przepisy stanowią, iż dostawcy wody, którzy dostarczają wodę indywidualnie mniej niż 50 osobom lub w ilości mniejszej niż 10 m³ na dobę prowadząc działalność gospodarczą albo dostarczając wodę do budynków użyteczności publicznej, budynków zamieszkania zbiorowego lub do podmiotów działających na rynku spożywczym, które wykorzystują wodę są zobligowani do udzielania konsumentom informacji o braku spełniania wymagań dotyczących wody. Dostawca wody załączając wyniki badań jakości wody występuje do odpowiednich organów państwowej inspekcji sanitarnej o dokonanie oceny zagrożeń wskutek braku spełnienia wymagań dot. jakości wody. Jeżeli organy inspekcji sanitarnej stwierdzą w ocenie zagrożenia, wskazują wtedy czynności które mogą być podjęte w celu ochrony zdrowia ludzi, dostawcy wody zaś informują o nich konsumentów oraz udzielają porad dotyczących przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Art. 15h – 15o u.z.z.w.i.z.o.ś.

Jak podkreślono w dyrektywie (UE) 2020/2184 państwa członkowskie w określonych przypadkach mają możliwość przyznawania odstępstw od wymagań dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Projekt ustawy zakłada, że w przypadku, gdy woda nie spełnia wymagań chemicznych i nie jest możliwe przywrócenie jej jakości do stanu wymaganego przepisami ustawy w terminie 30 dni, dostawca wody występuje z wnioskiem do właściwego państwowego powiatowego lub państwowego granicznego inspektora sanitarnego o udzielenie zgody na odstępstwo od tych wymagań. Przed udzieleniem zgody na odstępstwo właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny przekazuje kompletną dokumentację do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, który to weryfikuje poprawność przeprowadzenia postępowania w sprawie udzielenia zgody na odstępstwo. Po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego udzielana jest zgoda.

W ślad za dyrektywą (UE) 2020/2184 wskazano, że udzielenie zgody na odstępstwo jest dopuszczalne, jeżeli nie będzie stanowić potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, a

zaopatrzenie w wodę o właściwej jakości nie będzie mogło być niezwłocznie zrealizowane za pomocą żadnych innych środków. Wydawanie tych odstępstw, zgodnie z dyrektywą (UE) 2020/2184 musi być ograniczone do możliwie najkrótszego czasu, nieprzekraczającego 3 lat i dotyczyć wyłącznie przypadków, gdy utworzono nową strefę zaopatrzenia, wykryto nowe źródło zanieczyszczenia w strefie zaopatrzenia lub ustanowiono wartość dla nowych parametrów lub ustanowiono nową wartość dla obowiązujących parametrów albo gdy wystąpiła nieprzewidziana i wyjątkowa sytuacja w istniejącej strefie zaopatrzenia, która to sytuacja mogłaby prowadzić do tymczasowego ograniczonego przekroczenia wartości parametrycznych. W wyjątkowych okolicznościach, gdy nie było możliwe pełne wprowadzenie zamierzonych działań naprawczych mających na celu zapewnienie jakości wody spełniającej wymagania, możliwe jest udzielenie się drugiej zgody, której okres obowiązywania także nie może przekraczać trzech lat.

Ponadto, w celu zapewnienia podjęcia szybkich i skutecznych działań na dostawcę wody został nałożony obowiązek przekazywania właściwym organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej, właściwemu wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz właściwemu wojewodzie, co 3 miesiące od dnia złożenia wniosku o zgodę na odstępstwo, szczegółowych sprawozdań z podejmowanych działań naprawczych wraz ze wskazaniem zaplanowanych działań w następnym okresie sprawozdawczym. W projektowanej ustawie przewidziano również obowiązek dla właściwych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej niezwłocznego poinformowania o udzielonej zgodzie właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta), w szczególności o rodzaju i warunkach przyznanego odstępstwa, a także zapewnienia doradztwa konsumentom, dla których odstępstwo może stanowić szczególne ryzyko. W celu zapewnienia skutecznych działań w zakresie poprawy jakości wody, w projekcie ustawy przewidziano także obowiązek informowania ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej o złożeniu przez dostawcę wody wniosku o udzielenie zgody na drugie odstępstwo oraz w przypadku braku realizacji lub opóźnienia w realizacji harmonogramu działań naprawczych przez dostawcę wody. Wskazano także, iż Główny Inspektor Sanitarny prowadzi rejestr udzielonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej odstępstw. Ponadto, w ustawie nałożono obowiązek zapewnienia Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiemu Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób dostępu do danych z ww. rejestru w zakresie dotyczącym informacji o strefie zaopatrzenia, dla której udzielono zgody na odstępstwo (wraz ze wskazaniem dobowej produkcji wody, liczby ludności zaopatrywanej w wodę, ewentualnego wpływu odstępstwa na podmioty prowadzące przedsiębiorstwa spożywcze), przyczyny

udzielenia zgody oraz parametrów jakości wody, dla których zostało ono udzielone wraz z wynikami przeprowadzonego wcześniej monitorowania tych parametrów (jeżeli dotyczy) oraz wskazaniem dla nich tymczasowych wartości parametrycznych. W ramach realizacji ww. obowiązku Główny Inspektor Sanitarny zapewnia Komisji Europejskiej, Europejskiej Agencji Środowiska i Europejskiemu Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób dostęp do informacji o częstotliwości badań jakości wody w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody w odniesieniu do parametrów jakości wody, których dotyczy odstępstwo, harmonogramie działań naprawczych wraz ze wskazaniem ich kosztów oraz okresie obowiązywania odstępstwa.

Art. 15p u.z.z.w.i.z.o.ś.

Projektowana regulacja wprowadza delegację dla ministra właściwego do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, uwzględniając przeniesienie części regulacji na poziom ustawy i zapewnienie implementacji przepisów dyrektywy 2020/2184. W stosunku do dotychczasowego przepisu upoważniającego do wydania rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, którym mowa w art. 13 u.z.z.w.i.z.o.ś. najważniejsze zmiany dotyczą:

- uspoźnienie z siatką pojęciową ustawy, poprzez wskazanie, że wymaganiami dotyczącymi jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi są w szczególności wartości parametryczne (dopuszczalne wartości parametrów jakości wody),
- przekazanie do szczegółowego uregulowania w akcie wykonawczym sposobu dokonywania ocen ryzyka i zarządzania ryzykiem w całym łańcuchu dostaw wody.

Art. 19a ust. 4 pkt 4 i 5 u.z.z.w.i.z.o.ś.

W art. 19a ust. 4 pkt 4 u.z.z.w.i.z.o.ś. proponuje się skreślenie wyrazów „z uwzględnieniem przepływów średniodobowych i maksymalnych godzinowych”, ponieważ z technicznego punktu widzenia podanie tych wartości we wniosku o przyłączenie do sieci nie jest niezbędne w zakresie zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia (przyłączenia do sieci wodociągowej), którego dotyczy przepis. Natomiast wyrazy „oraz wielkości ładunku zanieczyszczeń” proponuje się przenieść z art. 19a ust. 4 pkt 4 do art. 19a ust. 4 pkt 5 u.z.z.w.i.z.o.ś., ponieważ dotyczą one odprowadzania ścieków (przyłączenia do sieci kanalizacyjnej), a nie zaopatrzenia w wodę.

Art. 21 ust. 1 i 7 u.z.z.w.i.z.o.ś.

W ramach realizacji wniosków po kontroli NIK „*Gospodarowanie zasobami wodnymi przez przedsiębiorstwa wodociągowe w gminach wiejskich*”, w art. 21 u.z.z.w.i.z.o.ś. proponuje się

modyfikacje przepisów mające na celu zwolnienie przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, które nie tylko nie planują budowy urządzeń wodociągowych lub urządzeń kanalizacyjnych, ale również nie planują ich modernizacji, z obowiązku opracowania wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych.

Art. 29 ust. 3b-3d, 4, 6, 12 u.z.z.w.i.z.o.ś.

Proponuje się wprowadzenie administracyjnych kar pieniężnych nakładanych na właścicieli lub zarządców budynków, którzy nie sporządzają i nie przechowują oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym, nie podejmują działań naprawczych w tym zakresie, przekazują po terminie sprawozdanie z przeprowadzonej oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym. Projekt ustawy zakłada również nałożenie administracyjnych kar pieniężnych na właścicieli lub zarządców budynków, którzy nie wykonują działań naprawczych. Przewiduje się, że kary te będzie wymierzał organ odpowiedzialny, zgodnie z projektowanym za monitorowanie i weryfikację wywiązywania się właściciela lub zarządcy budynku z obowiązku dokonywania oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym, tj. właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny lub państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, w drodze decyzji administracyjnej. Proponuje się wysokość kary w przedziale kwotowym od 100 zł do 10000 zł. Natomiast w zakresie przekazania po terminie sprawozdania z przeprowadzonej oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym planuje się nałożenie kary w wysokości 10 zł za każdy dzień opóźnienia, przy czym jej maksymalna wielkość nie przekraczać będzie 3650 zł.

Projekt przewiduje również kary administracyjne dla dostawców wody oraz osób uprawnionych do wykonywania ocen ryzyka w wewnętrznych systemach wodociągowych, którzy nie wypełniają obowiązków przewidzianych w ustawie.

Art. 2 projektu ustawy

W ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, z późn. zm.) przewiduje się dodanie rozdziałów 3a i 3b.

Rozdział 3a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Projekt przewiduje, iż działalność gospodarcza laboratorium prowadzącego badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi będzie działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162,

z późn. zm.). Przedsiębiorcy wykonujący ww. działalność gospodarczą będą zobowiązani uzyskać wpis do rejestru laboratoriów prowadzących badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Powyższy obowiązek będzie dotyczył także przedsiębiorców, czasowo prowadzących działalność na terytorium naszego kraju, z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz z państw, które zawarły z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi Unii Europejskiej umowę regulującą swobodę świadczenia usług. Ponadto, zgodnie z art. 37aa ust. 4 laboratoria wykonujące działalność badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi będą obowiązane:

- 1) posiadać akredytację Polskiego Centrum Akredytacji na zgodność z wymaganiami PN-EN ISO/IEC 17025 lub innej jednostki akredytacyjnej z krajów członkowskich UE, na wykonywanie badań według metod referencyjnych dla analiz wody oraz metod uwzględniających charakterystykę wykonywania analiz, określonych w przepisach wykonawczych oraz dla nowych parametrów jakości wody w oparciu o procedury badawcze;
- 2) monitorować ważność wyników na poziomie wewnętrznym i zewnętrznym;
- 3) zapewniać, że pobierania próbek wody w celu przeprowadzenia badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonują próbkobiorcy w oparciu o właściwe i akredytowane metody, odpowiednie dla poszczególnych parametrów badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jeżeli zostały one określone;
- 4) sporządzać cząstkowe lub całościowe sprawozdanie z badań jakości wody.

Wpis do rejestru będzie dokonywany na podstawie wniosku złożonego przez przedsiębiorcę wraz z oświadczeniem o kompletności i zgodności z prawdą wniosku oraz spełnianiu warunków wykonywania działalności dla laboratoriów prowadzących badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Za wpis do rejestru laboratoriów będzie pobierana opłata w wysokości 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia obowiązującego w dniu złożenia wniosku o wpis do rejestru, ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, stanowiąca dochód budżetu państwa.

Organem prowadzącym ww. rejestr będzie Główny Inspektor Sanitarny, a informacje w nim zamieszczone będą jawne i publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego Głównego Inspektora Sanitarnego.

Organ prowadzący rejestr będzie obowiązany dokonać wpisu do rejestru w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku o wpis, a po wpisaniu do tego rejestru będzie wydawał z urzędu zaświadczenie potwierdzające wpis do rejestru.

W przypadku nie dokonania, przez organ prowadzący rejestr, wpisu w terminie 14 dni od dnia wpływu do niego wniosku, zgodnie z art. 37aa ust. 12 przedsiębiorca będzie mógł rozpocząć działalność, chyba, że organ prowadzący rejestr wezwie przedsiębiorcę do uzupełnienia wniosku o wpis nie później niż przed upływem 7 dni od dnia jego otrzymania. W takiej sytuacji bieg terminu będzie liczony od dnia wpływu uzupełnienia wniosku o wpis.

W myśl projektowanych regulacji, przedsiębiorca wpisany do rejestru będzie obowiązany do niezwłocznego informowania organu prowadzącego rejestr o:

- 1) zmianie danych podlegających wpisowi do rejestru, w terminie 3 dni roboczych od dnia zdarzenia, które spowodowało zmianę tych danych oraz w przypadku uzyskania akredytacji na kolejny okres lub zmiany zakresu akredytacji
- 2) zaprzestaniu wykonywania działalności polegającej na wykonywaniu badań jakości wody, w terminie 3 dni roboczych od dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

Po aktualizacji danych w rejestrze organ prowadzący rejestr będzie wydawał aktualne zaświadczenie potwierdzające wpis do rejestru.

W odniesieniu do obowiązku monitorowania zgodności, projekt przewiduje, iż na poziomie zewnętrznym, będzie ono realizowane poprzez udział w badaniach biegłości właściwych dla całego zakresu akredytacji, jeżeli będą dostępne, z częstotliwością przynajmniej 1 raz w cyklu akredytacji. Organizator badań biegłości będzie miał obowiązek postępowania zgodnie z wymaganiami zawartymi w aktualnym wydaniu normy zakresie oceny zgodności (aktualnie obowiązująca norma to PN EN ISO 17043).

Z badań jakości wody, laboratoria będą sporządzały cząstkowe lub całościowe sprawozdania w momencie zakończenia tego badania i uzyskania wyniku.

Sprawozdanie z badań jakości wody będzie musiało uwzględniać co najmniej:

- 1) numer identyfikacyjny z rejestru laboratoriów;
- 2) wskazanie upoważnionej osoby pobierającej próbki wody do badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz ze wskazaniem znormalizowanej metody w oparciu, o którą pobrano próbkę wody do badań, jeżeli dotyczy;

3) wskazanie osoby lub osób autoryzujących sprawozdanie z badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Laboratoria wykonujące badania jakości wody będą przekazywać podmiotowi zlecającemu wykonanie badań jakości wody oraz właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu sprawozdanie z badań jakości wody, w dniu sporządzenia tego sprawozdania w przypadku:

1) przekroczenia w badanej próbce wody wartości parametrycznych parametrów enterokoki jelitowe lub *Escherichia coli* lub bakterie grupy coli ≥ 10 jtk (NPL)/100 ml;

2) stwierdzenia obecności w badanej próbce ciepłej wody przekroczenia parametru bakterii z rodzaju *Legionella* powyżej 1000 jtk/l.

W przypadku braku możliwości sporządzenia sprawozdania z badań jakości wody, w momencie zakończenia badania i uzyskania wyniku, laboratoria wykonujące badania jakości wody przekazują informację o przekroczeniach wartości parametrycznych parametrów enterokoki jelitowe lub *Escherichia coli* lub bakterie grupy coli lub *Legionella*, podmiotowi zlecającemu wykonanie badań jakości wody oraz właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu.

Właściwy państwowy powiatowy lub państwowy graniczny inspektor sanitarny będzie mógł przeprowadzić kontrolę w laboratorium, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w zakresie wywiązywania się z obowiązków.

Badanie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi będą mogły również wykonywać laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Nie będą one podlegały wpisowi do rejestru.

Projekt przewiduje również obowiązek przeprowadzania przez wojewódzkiego inspektora sanitarnego analizy w zakresie zapotrzebowania:

1) badania oraz możliwości wykonywania badań na nadzorowanym przez niego terenie, przez laboratoria wpisane dotychczas na rejestrze laboratoriów, w zakresie badania poszczególnych parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, dokonywanego raz w roku;

2) próbkobiorców uprawnionych do pobierania próbek wody w oparciu o akredytowane metody pobierania próbek wody dla poszczególnych zakresów badań, dokonywanego raz na 6 miesięcy.

Informacja o badaniach oraz możliwościach wykonywania badań na nadzorowanym przez niego terenie, przez laboratoria wpisane dotychczas na rejestrze laboratoriów, w zakresie badania poszczególnych parametrów jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, będzie przekazywana Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, w terminie do 28 lutego za poprzedni rok kalendarzowy.

W projekcie przewiduje się w art. 37am powołanie laboratorium referencyjnego, które określi w drodze rozporządzenia minister właściwy do spraw zdrowia. Powołanie takiej jednostki jest niezbędnym elementem systemu nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Powołana jednostka ma pełnić rolę jednostki wiodącej w zakresie prowadzonego zakresu badań. Jednostka ta ma m.in. szkolić osoby wykonujące badania, tworzyć nowe metody badań, dokonywać badań nowych parametrów stwarzających zagrożenie dla zdrowia publicznego, dokonywać oceny i sprawdzenia kompletności i poprawności dokumentacji oraz badań równoważności metody alternatywnej w odniesieniu do obowiązujących norm PN-EN ISO 17994 w zakresie kryteriów uznawania równoważności metod oraz przygotowywać wnioski o jej uznanie do Komisji Europejskiej. Przepis przewiduje również, w przypadku braku zapewnienia nadzoru w pełnym zakresie badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz realizacji zadań, możliwość powołania kolejnego laboratorium.

Zakłada się również, że laboratorium referencyjne będzie pełnić rolę arbitra w sporach pomiędzy innymi laboratoriami.

Część kosztów realizacji zadań laboratorium referencyjnego będzie finansowana z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, w wysokości określonej w umowie zawartej między ministrem właściwym do spraw zdrowia a krajowym laboratorium referencyjnym. W pozostałym zakresie laboratoria referencyjne będą mogły realizować zadania odpłatnie, np. w zakresie szkoleń czy rozstrzygania sporów.

Laboratoria referencyjne będą również realizować zadania w ramach systemu nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie przeznaczonych do kąpieli.

Rozdział 3b ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Projektowany art. 37ao ustawy zmienianej w art. 2 przewiduje, że materiały i wyroby do kontaktu z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz substancje chemiczne, mieszaniny substancji chemicznych, w tym wytwarzanych in situ i materiały filtracyjne do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie mogą:

- 1) wpływać negatywnie na bezpieczeństwo wody dla zdrowia ludzi;
- 2) wpływać negatywnie na barwę, zapach i smak wody;
- 3) sprzyjać rozwojowi mikroorganizmów, z wyjątkiem złóż filtracyjnych w filtrach i stosowanych w procesach biologicznego uzdatniania wody;
- 4) uwalniać do wody zanieczyszczeń w ilości większej niż to konieczne z uwagi na cel ich zastosowania.

W związku z powyższym zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w projektowanych regulacjach proponuje się wprowadzenie systemu:

- 1) certyfikacji materiałów i wyrobów w zakresie spełniania powyższych wymagań;
- 2) atestowania substancji chemicznych, mieszanin substancji chemicznych, w tym wytwarzanych in situ i materiałów filtracyjnych do uzdatniania wody.

Certyfikacja i atestacja byłaby prowadzona przez jednostkę certyfikującą wyznaczoną przez Ministra Zdrowia z udziałem innych jednostek do prowadzenia określonego rodzaju badań.

Koszt postępowania ponosiłby wnioskodawca, przy czym koszty te zostały by każdorazowo określone w umowie cywilnoprawnej na podstawie której certyfikacja byłaby prowadzona. Wskazać należy, że nie jest możliwym jednoznaczne określenie czasu trwania i kosztów certyfikacji z uwagi na to, że w zależności od jej przedmiotu różny będzie zakres badań i oceny dokumentacji. Różnie również mogą kształtować się koszty pobrania próbek czy audytów związanych z postępowaniem.

Dokumenty będą wydawane na okres 5 lat, a ich ważność będzie mogła być przedłużana na kolejne okresy nie dłuższe niż 5 lat. Dokumentacja dotycząca procedury wydania, zmiany lub przedłużenia ważności certyfikatu będzie przechowywana przez jednostkę certyfikującą oraz producenta lub importera materiału lub wyrobu, przez okres 10 lat.

Dokumenty będą mogły być unieważnione przez jednostkę, która je wydała, z własnej inicjatywy albo na wniosek organu państwowej inspekcji sanitarnej:

- 1) po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego z udziałem wnioskodawcy, w przypadku wystąpienia zdarzenia mającego negatywny wpływ na jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przy zastosowaniu materiału lub wyrobu, o którym mowa w art. 37a0 lub

2) niepotwierdzenia, w ramach prowadzonego audytu, pozytywnej oceny właściwości wyrobu lub materiału, o którym mowa w art. 37a0 w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk, określonych w wydanej krajowej ocenie technicznej lub dokonania zmiany przepisów w tym zakresie lub

3) niezapewnienia możliwości przeprowadzenia audytu, jeżeli jest wymagany.

Dokumenty „krajowe” nie będą obowiązkowe w przypadku, gdy producent lub importer materiału lub wyrobu, lub inny podmiot wprowadzający do obrotu lub udostępniający taki materiał lub wyrób, będzie posiadał ważny dokument potwierdzający spełnienie wymagań art. 11 ust. 1 ww. dyrektywy, odpowiednio wyrobu lub materiału.

Analogiczna regulacja została przewidziana dla substancji chemicznej, jej mieszaniny lub materiału filtracyjnego, z tą jednak różnica, że dla ww. wydawany będzie atest.

Istotnym elementem dla konsumentów będzie możliwość uzyskania na stronie internetowej jednostki certyfikującej dostępu do informacji o wydanych certyfikatach i atestach oraz do odpowiednich stron internetowych innych jednostek certyfikujących, które w ten sposób przedstawiają informacje dotyczące wydanych dokumentów (odpowiedników certyfikatów).

Z uwagi na to, że przepisy ww. dyrektywy pozostawiają szereg kwestii merytorycznych w zakresie wymogów dla materiałów i wyrobów do kontaktu z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi do uregulowania w aktach delegowanych, projektowane regulacje zawierają wyłącznie ogólny model w zakresie certyfikacji i atestacji pozostawiając kwestie szczegółowe w zakresie procedur do uregulowania w aktach wykonawczych, które będą wydane przez Ministra Zdrowia po uregulowaniu tych kwestii przez Komisję Europejską.

Dodatkowo z uwagi na zakres przepisów o wyrobach budowlanych koniecznym jest jasne określenie, że wymagania określone w przepisach ww. dyrektywy, które są implementowane w przepisach ustawy zmienianej w art. 1, dotyczą również wyrobów budowlanych stykające się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w załączniku IV do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylającego dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 5, z późn. zm.).

Jednocześnie z uwagi na konieczność implementacji przepisów ww. dyrektywy oraz brak istotnych merytorycznych regulacji na poziomie Komisji Europejskiej należy w projekcie

zawrzeć regulacje, które pozwolą na utrzymanie dotychczasowych zasad w zakresie bezpiecznego dla zdrowia stosowania materiałów i wyrobów do kontaktu z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Zasady te opierają się na:

1) analizie składu materiału lub wyrobu i jego zgodności z dostępnymi listami pozytywnymi, opracowanymi w ramach przejściowego systemu 4MS przez 4 państwa członkowskie UE (Francja, Niemcy, Niderlandy, Wielka Brytania przed wystąpieniem z UE) oraz z listą pozytywną obejmująca substancje, które mogą być stosowana do w materiałach z tworzyw sztucznych do kontaktu z żywnością, zawartą w załączniku I do rozporządzenia Komisji (WE) nr 10/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością;

2) badaniu migracji materiałów organicznych, cementowych i emalii, w którym zakres parametrów zależy od składu wyrobu. Ekstrakt wodny sporządzany jest zgodnie z europejskimi normami zharmonizowanymi EN 12873-1, EN 12873-2, EN 12873-3, EN 14994-1 i 14944-1 i 14944-3, oznaczenia badanych parametrów w ekstrakcie wodnym wykonywane są w laboratoriach o udokumentowanym systemie zarządzania jakością i zgodnie z normami lub własnymi procedurami badawczymi. Wyniki odnoszone są do wymagań dotyczących jakości wody w przeliczeniu odnoszącym się do powierzchni kontaktu badanego materiały lub wyrobu z wodą ;

3) badaniu podatności na tworzenie się biofilmu, przeprowadzanym zgodnie z normą zharmonizowaną EN 16421.

Docelowo materiały i wyroby, o których mowa w art. 37ao ustawy zmienianej w art. 2, w tym również wskazane w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych, które zostały wprowadzone do obrotu, przed dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 37ap ust. 17 ustawy zmienianej w art. 2, będą mogły pozostawać w obrocie i być stosowane, jeżeli będą bezpieczne dla zdrowia, i spełniać będą wymagania w tym zakresie obowiązujące przed dniem wejścia w życie tych przepisów, jednak nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia ich wejścia w życie.

Z uwagi na dozowanie chemikaliów bezpośrednio do uzdatnianej wody muszą one charakteryzować się wymaganą zawartością substancji czynnej, wysokim stopniem czystości, niską zawartością niezwiązanych monomerów, produktów rozpadu i reakcji, a w ich produkcji nie mogą być stosowane substancje ani odpady, mogące wykazywać obecność dodatkowych obcopochodnych zanieczyszczeń, nie związanych generycznie z substancją czynną.

Podstawowe wymagania dotyczące większości substancji chemicznych i ich mieszanin oraz materiałów filtracyjnych, stosowanych w uzdatnianiu wody są określone w zharmonizowanych normach europejskich, ale niektóre z takich dokumentów pozostawiają odpowiednim organom ustalenia dotyczące zanieczyszczeń mogących przenikać do chemikaliów i materiałów filtracyjnych z surowców stosowanych w produkcji lub z uwagi na stosowaną technologię ich wytwarzania i określanie ich dopuszczanego poziomu. Deklaracja zgodności składu z odpowiednią normą zharmonizowaną w części przypadków nie jest wystarczająca. Certyfikat zawiera ponadto jednoznaczne zapisy dotyczące środków ostrożności.

Dodatkowym wymaganiem objęte są substancje chemiczne i ich mieszaniny, stosowane w celu dezynfekcji wody, których producent lub importer może wprowadzać je do obrotu, o ile dla danego ich zastosowania uzyskał pozwolenie lub zezwolenie na handel równoległy lub pozwolenie na obrót, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. i z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o produktach biobójczych.

Wymagania powyższe dotyczą także substancji chemicznych i ich mieszanin, stosowanych w celu poprawy jakości lub jej dezynfekcji wody w wewnętrznych systemach wodociągowych. Powinny one spełniać analogiczne wymagania jakościowe. Obowiązek ten dotyczy także substancji o właściwościach biobójczych wytwarzanych in situ.

Niezależnie od obowiązku dotrzymania przez producentów lub importerów powyższych wymagań przy wprowadzaniu do obrotu materiałów, wyrobów, substancji chemicznych i ich mieszanin oraz materiałów filtracyjnych, niezbędna jest zalecana przez dyrektywę kontrola rynku dotycząca wyrobów do kontaktu z wodą, realizowana zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1020 oraz nadzór nad stosowaniem w budowie i renowacji systemów ujmowania, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody wyłącznie materiałów i wyrobów spełniających wymagania higieniczne w zakresie wpływu na jakość wody. Dotyczy to także substancji chemicznych i ich mieszanin oraz materiałów filtracyjnych, stosowanych w celu uzdatniania wody, również w wewnętrznych systemach wodociągowych.

W projekcie zdefiniowano także pojęcie „nowych technologii uzdatniania”. Podmiot zamierzający zastosować nową technologię uzdatniania wody, rozumianą jako zastosowanie nowych lub znacząco ulepszonych rozwiązań uzdatniania wody lub zastosowanie już znanej i stosowanej technologii uzdatniania wody, ale w innych warunkach, będzie musiał uzyskać zgodę państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego. Powyższa zgoda będzie

wydawana na podstawie dokumentacji przedłożonej przez podmiot zamierzający zastosować nową technologię uzdatniania wody. Wydana zgoda będzie musiała być poparta wynikami badań jakości wody wykonanymi w laboratorium wpisanym do rejestru laboratoriów. Ponadto, państwowy wojewódzki inspektor sanitarny będzie prowadził wykaz wydanych zgód na zastosowanie nowej technologii uzdatniania wody. Dodatkowo, w terminie do 6 miesięcy od dnia zastosowania materiału lub wyrobu do kontaktu z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, właściciel lub zarządca budynku, będzie obowiązany przeprowadzić, na swój koszt, badania jakości wody w wewnętrznej instalacji wodociągowej, w zakresie uzgodnionym z właściwym powiatowym lub państwowym

Art. 3 projektu ustawy

– zmiana przewidziana w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.)

Art. 29a ust. 2 ustawy – Prawo budowlane

W związku ze zmianą tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. wyrazy „o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę” zastępuje się wyrazami „o zaopatrzeniu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi”.

Art. 4 projektu ustawy

– zmiana przewidziana w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.)

Art. 400a ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

Przewiduje się możliwość dofinansowania przedsięwzięć związanych z zaopatrzeniem w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, obejmujących działania określone w krajowym planie działań w celu ograniczenia strat wody w urządzeniach wodociągowych, o którym mowa w art. 3 ust. 5 i 6 ustawy o zmianie u.z.z.w.i.z.o.ś., ze środków NFOŚiGW / WFOŚiGW.

Zmiany w art. 400b są zmianami wynikowymi.

Art. 5 projektu ustawy

– zmiana przewidziana w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1213).

Art. 4 ust. 2 ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych

Projektowana zmiana jest zmianą wynikową w związku z dodawanym rozdziałem 3b ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wyroby budowlane stykające się z wodą przeznaczoną do

spożycia przez ludzi, o których mowa w załączniku IV do rozporządzenia nr 305/2011, będą musiały dodatkowo spełniać wymagania określone w tym dodawanym rozdziale ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Art. 6 projektu ustawy

– zmiana przewidziana w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2022 r. poz. 2132)

Art. 3 ust. 3 pkt 51a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia

W związku ze zmianą tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. wyrazy „o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę” zastępuje się wyrazami „o zaopatrzeniu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi”.

Art. 7 projektu ustawy

– zmiany przewidziane w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, z późn. zm.)

Art. 8, art. 16 pkt 59, art. 71, art. 240 ust. 3 pkt 27, art. 318 ust. 1 pkt 9 lit. b, art. 349 ust. 16 pkt 1, art. 442, art. 558 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

W związku ze zmianą tytułu u.z.z.w.i.z.o.ś. wyrazy „o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę” zastępuje się wyrazami „o zaopatrzeniu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi”.

Art. 16 pkt 70 lit. a i b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

Dostosowuje się definicję pojęcia „woda przeznaczona do spożycia przez ludzi” do brzmienia wynikającego z dyrektywy (UE) 2020/2184.

Art. 240 ust. 2 pkt 20a oraz ust. 3 pkt 27a i 27b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

Rozszerza się katalog zadań regionalnych zarządów gospodarki wodnej o zarządzanie ryzykiem w obszarach zasilania ujęcia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz w systemie zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi. Rozszerza się katalog zadań Prezesa KZGW o zapewnienie KE dostęp do oceny ryzyka w obszarze zasilania ujęcia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Art. 348 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

Zmiana wynikowa związana z dodaniem rozdziału 3a w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie krajowych laboratoriów referencyjnych.

Art. 8 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe dotyczące jednorazowych obowiązków przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, organów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie i ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w zakresie dokonywania i raportowania do Komisji Europejskiej oceny wielkości wycieków wody w urządzeniach wodociągowych oraz opracowania krajowego planu działań w celu ograniczenia wycieków wody, w ramach implementacji art. 4 ust. 3 dyrektywy (UE) 2020/2184.

Art. 9, 10, 11 projektu ustawy zawierają przepisy przejściowe określające pierwszy termin wykonania przez dostawców wody, właścicieli lub zarządców budynków, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obowiązków raportowych dotyczących oceny ryzyka.

Art. 12 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe określające pierwszy termin wykonania przez organy wykonawcze gminy oraz organy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie obowiązków raportowych dotyczących działań w celu poprawy lub utrzymania powszechnego dostępu ludności do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Art. 13 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe określające termin osiągnięcia przez dostawców wody zgodności dostarczanej wody z wartościami parametrycznymi dla nowych parametrów jakości wody wprowadzonych w dyrektywie (UE) 2020/2184.

Art. 14 projektu ustawy zawiera przepisy przejściowe określające terminy obowiązywania zgód na odstępstwa od wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi udzielonych na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie dotychczasowego art. 13 u.z.z.w.i.z.o.ś. oraz zasady odnawiania tych zgód w przypadku, gdy zgoda taka została udzielona danemu dostawcy wody po raz pierwszy.

Art. 15 projektu ustawy zawiera przepis przejściowy utrzymujący w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 13 u.z.z.w.i.z.o.ś. przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

Art. 16 i 17 projektu ustawy zawierają przepisy przejściowe w związku z dodaniem nowego rozdziału 3b ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, który przewiduje certyfikację dla materiałów lub wyrobów o których mowa w art. 37ao tej ustawy oraz atesty dla substancji chemicznej, mieszaniny substancji chemicznych lub materiału filtracyjnego do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Przepisy regulują sytuację w stosunku do tych materiałów, wyrobów, substancji etc., które zostały dopuszczone do obrotu przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 18 projektu ustawy reguluje kwestię zgód na zastosowanie nowych technologii uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wydanych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 19 projektu ustawy, w związku z wprowadzeniem obowiązku wykonywania badań jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi przez laboratoria akredytowane w rozdziale 3a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, dopuszcza wykonywanie tych badań na zasadach określonych przepisach dotychczasowych w okresie 6 lata od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 20 projektu ustawy zawiera przepisy określające maksymalny limit wydatków jednostek sektora finansów publicznych, na okres 10 lat budżetowych wykonywania ustawy, oraz wskazuje organy właściwe do monitorowania tego limitu.

Art. 21 projektu ustawy zakłada, że przepisy projektowanej ustawy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Termin transpozycji dyrektywy (UE) 2020/2184 upływa w dniu 12 stycznia 2023 r., w związku z czym zasadne jest zapewnienie jak najszybszego wejścia w życie przepisów implementujących przedmiotową dyrektywę, z jednoczesnym poszanowaniem zasady demokratycznego państwa prawa. Wskazany w art. 18 termin wejścia w życie ustawy, z uwagi na zakładane w projekcie ustawy przepisy przejściowe, zapewnia odpowiedni okres na przygotowanie się adresatów ustawy do wejścia w życie nowych regulacji. 14 dniowy okres *vacatio legis* jest odpowiedni ze względu na fakt rozłożenia w czasie obowiązków wynikających z transpozycji dyrektywy:

- Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zaopatrujące w wodę co najmniej 50 000 osób lub dostarczające co najmniej średnio 10 000 m³ wody na dobę dokonuje oceny wielkości strat wody w urządzeniach wodociągowych za rok 2024 i przekazuje tę ocenę organowi regulacyjnemu w terminie do dnia 30 czerwca 2025 r.
- Dostawcy wody podejmują działania w celu osiągnięcia zgodności dostarczanej wody z wartościami parametrycznymi dla następujących parametrów jakości wody: (bisfenol-A, chlorany, chloryny, kwasy halogenoocetowe, mikrocystyna-LR, substancje per- i polifluoroalkilowe (PFAS) ogółem, suma substancji per- i polifluoroalkilowych (PFAS), uran) w terminie do dnia 12 stycznia 2026 r.
- Dostawca wody przekazuje po raz pierwszy ocenę ryzyka dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej w terminie do dnia 31 grudnia 2026 r. – w przypadku oceny ryzyka w strefie zasilania ujęcia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- Dostawca wody przekazuje po raz pierwszy ocenę ryzyka właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu w terminie do dnia 30 czerwca 2028 r. – w przypadku oceny ryzyka w systemie zaopatrzenia w wodę.
- Właściciel lub zarządca budynku sporządza po raz pierwszy sprawozdanie z przeprowadzonej oceny ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym i przekazuje je właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu w terminie do dnia 30 czerwca 2028 r.
- Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przekazuje po raz pierwszy informacje o działaniach w celu poprawy lub utrzymania powszechnego dostępu ludności do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi organowi regulacyjnemu, w terminie do dnia 30 czerwca 2028 r.
- NIZP PZH – PIB, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, osoby uprawnione do sporządzania ocen ryzyka w wewnętrznym systemie wodociągowym oraz właściciele lub zarządcy budynków, przekazują po raz pierwszy informacje do Głównego Inspektora Sanitarnego – o podejmowanych działaniach zmniejszających ryzyko związane z wewnętrznym systemem wodociągowym w terminie do dnia 31 października 2028 r.

Wyjątki od wejścia w życie ustawy w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia dotyczą ustalenia na dzień 1 stycznia 2025 r. daty wejścia w życie przepisów dotyczących wyznaczenia krajowego laboratorium referencyjnego, a także ustalenia na dzień 1 stycznia 2027 r. przepisów nakładających na krajowe laboratorium referencyjne zadań ustawowych przewidzianych w art. 37am ust. 2–8 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Tym samym zapewni się 2-letni okres na właściwe wyposażenie i przygotowanie wskazanego krajowego laboratorium referencyjnego do realizacji zadań, tak aby w dniu 1 stycznia 2027 r. podmiot ten był w pełni przygotowany do sprostania nowym zadaniom.

Nie jest możliwe osiągnięcie celów za pomocą innych środków z uwagi na okoliczność, że zagadnienie zaopatrzenia ludności w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków jest uregulowane na poziomie ustawowym.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawiania organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów

przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 1, str. 446), projekt ustawy nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało wpływ na funkcjonowanie gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w zakresie ujednoczenia procedury oceny higienicznej materiałów i wyrobów kontaktujących się z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, zwiększenia poziomu jakości świadczenia usług dla klientów, poprzez zapewnienie dostępu społeczeństwa do odpowiednich, aktualnych informacji dotyczących wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, oraz usprawnienia zarządzania jakością i stratami wody, dzięki obowiązkowi prowadzenia oceny ryzyka i zarządzania ryzykiem oraz dokonywania oceny strat wody.

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało wpływ na rodzinę, obywateli, gospodarstwa domowe, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne w zakresie poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (a w konsekwencji bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów), poprawy dostępu do wody pitnej oraz zmniejszenia rachunków za wodę w związku z ograniczeniem strat wody w systemie dystrybucji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy zawiera przepisy techniczne w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i podlega notyfikacji technicznej Komisji Europejskiej. Projekt ustawy podlega także notyfikacji Komisji Europejskiej na podstawie art. 24 ust. 2 dyrektywy (UE) 2020/2184.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.